

Troballes monetàries XXIX

*M. CRUSAFONT I SABATER**

TROBALLES DE FLORINS

Núm.: AN-86.

Llocs: Diversos llocs, diferents troballes individuals.

Composició: 12 florins o mitjos florins. Troballes individuals a Catalunya i altres llocs.

Dates límit: Les de cada peça.

Data més probable de la pèrdua: Les de cada peça.

Localització: Desconeguda.

Data de la troballa: Desconeguda.

Circumstàncies de la troballa: Casuals.

Descripció:

1. Florí de Pere III, marca elm; trobat, probablement, a Castelló de Farfanya.
pes: 3,41 g Ø = 20 mm Crus/Com-15
2. Florí de Pere III de Perpinyà, marca rosa d'anells; trobat a Arbeca.
Pes: 3,43 g Ø = 21 mm Crus/Com-16
3. Mig florí de Pere III de Perpinyà; trobat a Tàrraga.
Pes: 1,66 g Ø = 16 mm Crus/Com-17
4. Florí de Pere III, marca rosa de punts; trobat a Córdoba.
Pes: 3,40 g Ø = 20 mm Crus/Com-22
5. Mig florí de Pere III de Barcelona, marca rosa de punts; trobat a Cervera.
Pes. 1,7 g Ø = 15,9 mm Crus/Com-23
6. Mig florí de Martí de Barcelona, marca cairó partit en aspa; trobat a Verdú.
Pes: 1,74 g Ø = 15,6 mm Crus/Com-41

* Doctor en Història. President de la SCEN.

7. Mig florí de Martí de València, marca corona; trobat a Cervera.
Pes: 1,63 g $\varnothing = 16,1$ mm Crus/Com-41
8. Mig florí semblant a l'anterior; trobat a Les Borges Blanques.
Pes: 1,64 g $\varnothing = 15,4$ mm Crus/Com-41
9. Mig florí de Ferran I de Mallorca, marca lleó-bou; trobat a El Poal.
Pes: 1,65 g $\varnothing = 16,4$ mm Crus/Com-74
10. Mig florí semblant a l'anterior, trobat a Osca.
Pes: 1,62 g $\varnothing = 15,7$ mm Crus/Com-74
11. Mig florí d'Alfons IV de València, marques corona i marc-card; trobat a Verdú.
Pes: 1,60 g $\varnothing = 16,5$ mm Crus/Com-95
12. Florí de Joan II de València, marques corona, escudet i C girada; trobat a l'Aragó(?)
Pes: 3,39 g $\varnothing = 20,9$ mm Crus/Com-128 var. 2

Comentaris:

Els estudis sobre els pagaments, trets de la documentació de caràcter notarial, ens indiquen que el florí d'or català va circular àmpliament a Catalunya i a València, molt menys a l'Aragó i també força a Navarra i a Castella. L'estudi de les troballes ens en dona també algunes informacions, però encara molt escasses, especialment fora de Catalunya. És per això que ens ha semblat important de poder relacionar aquesta sèrie de peces que pertanyien a una antiga col·lecció a punt de dispersar-se, en la qual el posseïdor havia anat anotant els llocs de troballa que coneixia, alguns, com hem vist, amb interrogants. La informació sorgí de forma impensada i això ens impedeix ara donar les fotografies de les peces però sí els pesos, que apareixien també anotats. Malgrat aquestes precarietats, la notícia manté força interès perquè hem pogut sumar noves afloracions a Catalunya, dues a l'Aragó i una altra a Córdoba. Fins ara, la documentada circulació a Castella-Lleó només havia pogut ésser provada amb troballes per un tresoret de Burgos i dues troballes individuals, l'una a Sòria i l'altra a Rota (Crus/Com, p. 49).

BIBLIOGRAFIA:

CRUSAFONT, M. - COMAS, R., *El florí d'or català: Catalunya, València, Mallorca*, ANE-SCEN (IEC), Barcelona, 1996.

TROBALLA PROP DE PUIGCERDÀ**Núm.:** AN-87.**Lloc:** Prop de Puigcerdà.**Composició:** Un diner carolingi de Carlemany.**Dates límit:** 793/794-814.**Data més probable de la pèrdua:** mateixa cronologia.**Localització:** desconeguda.**Data de la troballa:** vers 1950.**Circumstàncies de la troballa:** casual, en superfície, per un pastor, prop de Puigcerdà.**Descripció:**

Diner de Carlemany de la seca de Narbona, amb una petita fissura.

a/ + NARBONA Monograma cruciforme de KAROLVS. Orles de punts.

r/+ CARLVS REX FR Creu interior. Orles de punts.

Pes: 1,1 g

Ø = 20 mm

Prou-835

Comentaris:

Al revers, sembla que la llegenda acabi en FRA, però crec que és un efecte òptic entre la cua de la R i una part de la creueta de l'inici de llegenda. D'altra banda, la peça sembla haver circulat ben poc, de manera que no ens podem apartar gaire de la cronologia pròpia de Carlemany, després, però, de la reforma de la moneda dels anys 793/794. El seu pes feble concorda amb el que trobem en les peces catalanes d'aquest regnat, fet que es podria relacionar amb les dificultats de proveïment d'argent a causa de la guerra de conquesta de l'espai peninsular.

Les troballes de moneda carolíngia a Catalunya són encara prou escasses, especialment del temps de Carlemany. A la Cerdanya, Balaguer només indica la troba-

lla d'un diner de Carles el Calb de la seca de Melle trobat a Llívia i, com a troballa individual a Catalunya del temps de Carlemany, només tenim l'afloració del diner de Roda prop d'Empúries. Per tant, la notícia d'aquesta troballa té tot el seu interès.

BIBLIOGRAFIA:

BALAGUER, A. M., *Història de la moneda dels comtats catalans*, SCEN (IEC), Barcelona, 1999, p. 36-39.

CRUSAFONT, M., *Numismàtica de la Corona Catalano-Aragonesa Medieval (785.1514)*, Ed. Vico, Madrid, 1982, p. 26-27.

PROU, Maurice, *Les monnaies carolingiennes*, París, 1892, reedició Graz 1969, p. 116 i làmina XIX.